

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/24668,Parafia-sw-Michala-Archaniola-w-Ostrowcu-Swietokrzyskim.html>
2022-08-14, 03:42

Parafia św. Michała Archanioła w Ostrowcu Świętokrzyskim

Parafia św. Michała Archanioła w Ostrowcu Świętokrzyskim, erygowana 8 VIII 1614 jako św. Uriela Archanioła. Po zniszczeniach w czasie potopu szwedzkiego kościół odbudowany i ponownie konsekrowany pod wezwaniem św. Michała Archanioła, przebudowany 1924–1938. Od 1926 w parafii pracują siostry zakonne Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. 1946 wydzielono drugą parafię, w l. 80. kolejnych 5 parafii. Obecnie zasięg centrum miasta, od 12 VI 2000 kościół podniesiony do godności kolegiaty. W l. 50. i 60. wspólnota parafialna poddana represjom i szykanom: nakładanie nadmiernych obciążeń podatkowych, wywłaszczenie ziemi beneficjalnej, ograniczanie trasy procesji uroczystości Bożego Ciała, brak możliwości wybudowania plebanii pomimo zgody uzyskanej w 1964 (1988 usunięto formalne przeszkody). Po 1945 proboszczami byli: ks. Wacław Pośpieszyński (1945–1954; zaliczony przez UB do „grupy najbardziej reakcyjnych księży”), ks. Antoni Szewczyk (1954–1964), ks. Kazimierz Pelc (1964–1986), ks. Tadeusz Lutkowski (1986–2010). Po 13 XII 1981 w kościele św. Michała Archanioła odprawiano msze za Ojczyznę; zorganizowano punkt pomocy dla internowanych, więzionych i ich rodzin. 1982 w wieży kościelnej wydrukowano kilka nr. podziemnego biuletynu „Hutniczej Solidarności” (m.in. z udziałem Franciszka Poprawy, konserwatora kościoła). Przy kościele układano krzyż kwietny, miejsce kolportażu ulotek i wydawnictw podziemnych, spotkań działaczy „S” i opozycji. Powodowało to zatrzymania wielu osób, np. 1 V 1982 i 1 V 1985. 1984–1988 konflikt z władzami wokół budowy kaplicy na os. Stawki (1984 zatrzymanie budowy kaplicy z udziałem milicji; wszczęcie przez władze postępowania wywłaszczającego teren budowy, wielokrotnie grzywny za nielegalne wybudowanie kaplicy, zalegalizowanie VIII 1988). W ważne rocznice (Konstytucji 3 V, porozumień sierpniowych

1980, Święta Niepodległości) uroczyste msze. 10 IV 1988 podczas mszy w intencji Ojczyzny odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej żołnierzom AK obwodu opatowskiego „walczącym w l. 1939–1945 za wiarę, wolność, niepodległość i suwerenność Polski”. Zaangażowani w pomoc „S” byli: ks. K. Pelc, ks. T. Lutkowski, ks. Wacław Mazur (wikariusz 1977–1982), ks. Marian Misiak (wikariusz 1986–1989), ks. Szymon Krasula (wikariusz 1986–1989). Na pocz. 1989 plebania miejscem spotkań działaczy „S” odtwarzających komisje zakładowe i struktury miejskie, na przykościelnym placu wiece z udziałem opozycji.

2015 parafia liczyła prawie 17 tys. wiernych, działało kilkanaście ruchów i wspólnot; pismo parafialne „Czuwajcie”. Na wzgórzu kościelnym m.in.: Krzyż Powstania Styczniowego, Krzyż Żołnierzy Armii Krajowej; w holu trzy pamiątkowe tablice: ku czci ochotników z Ostrowca Świętokrzyskiego poległych w wojnie 1920, błogosławionych męczenników II wojny światowej, por./mjr. Jana Piwnika ps. Ponury. W kolegiacie coroczne główne uroczystości patriotyczne w Ostrowcu Świętokrzyskim (Konstytucji 3 V, Dzień Wojska Polskiego 15 VIII, Święto Niepodległości 11 XI) oraz wiele innych (m.in. rocznice: powstania AK, stanu wojennego, śmierci ks. Jerzego Popiełuszki). Od 2010 proboszcz ks. Jan Sarwa.

Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki

[Ostrowiec Świętokrzyski](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)